

3.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.9 การระดมทรัพยากร

3.10 การจัดหารายได้และผลประโยชน์

3.11 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.12 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

3.13 การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน

การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การโอนเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.14 การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน

3.15 การบริการพัสดุและสินทรัพย์

3.16 การจัดหาพัสดุ

รุ่ง แก้วแดง (2546 : 121 - 122) ได้กล่าวถึงการบริหารงานงบประมาณและเงินแบบใหม่ ว่าสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของการใช้เงินให้ชัดเจน กล่าวคือ ต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก และในการดำเนินงานก็ต้องแสดงให้เห็นว่า ได้ใช้งบประมาณที่สอดคล้องกับแผน เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

ชัยยุทธ สิริสุทธิ (2547 : 24) ให้ความหมายของคำว่า งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเตล็ด ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงงบประมาณ บริการ กิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนประกอบด้วยการกระทำ 3 ขั้นตอนคือ

1. การจัดเตรียม

2. การอนุมัติ

3. การบริหาร

อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : 40) ให้ความหมายการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง งานที่เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกระทำ และวางรูปแบบหรือแนวการดำเนินงานของตน โดยแสดงถึงการนำเสนอของบการจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากร การจัดหา รายได้และผลประโยชน์ รวมถึงรายรับและรายจ่ายของโครงการที่จะดำเนินการไว้ มาใช้บริหาร

จัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารควรมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกระทำ ด้านการวางรูปแบบหรือการดำเนินงานของตนหรือหน่วยงานของตน โดยแสดงถึงรายรับและรายจ่ายของ โครงการที่จะดำเนินการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ

4. ด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการให้คำมั่นและรับรองว่าจะดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและสาธารณชนในด้านคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีหน้าที่จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอกถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอให้ต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ และมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง แม้ปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรีเทคโนโลยีสายปฏิบัติการ เพื่อยกระดับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ แต่ความเป็นจริงของการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา คือข้อจำกัด ของทรัพยากรการบริหาร เช่นงบประมาณ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ครูไม่เพียงพอ หลักสูตรไม่มีความหลากหลายและไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของสถานประกอบการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป (มาตรฐานการอาชีวศึกษา. 2555 : 12)

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2541 : 16) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นในงานการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่า การจัดการศึกษา จะบรรลุจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพของแต่ละคน

เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์ (2543 : 9) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ยกระดับมาตรฐานของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนา

ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ข้อมูลมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อรายงานหน่วยที่เกี่ยวข้องและให้ทุกฝ่ายร่วมสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา ให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (2546 : 15) การประเมินคุณภาพภายนอก สถาบันการอาชีวศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปีรายงานการประเมินตนเอง และรายงานอื่น ๆ อันเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน การตรวจสอบข้อมูล เอกสาร หลักฐานและการตรวจเยี่ยมสถาบัน โดยผู้ประเมินภายนอกที่ สมศ. ให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการ ตามกระบวนการแล้วรายงานผลการประเมินกับ สมศ. เพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : 46) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

อนันท์ งามสะอาด (2555 : 13) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กล่าวได้ว่าการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอก โดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา ยึดหลักการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 โดยเฉพาะที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการดำเนินการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาสามารถประเมินผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินทั้งภายในและภายนอก เพื่อการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา

ให้บรรลุผลภารกิจของการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

5. ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน

ในการบริหารจัดการหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนหรือสถานศึกษาสิ่งทีบ่งบอกถึงประสิทธิภาพระบบงานของหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ เป็นประการสำคัญ กลยุทธ์หนึ่งซึ่งจะเกื้อหนุนให้ระบบงานบรรลุผลแห่งความสำเร็จก็คือ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ของการสื่อความหมายจากหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อให้บุคคลหรือชุมชน ได้รับทราบในผลของการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ดังนี้

สะอาค ต้นสุภผล (2545 : 6) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชนว่า หมายถึง วิธีการของสถาบันอันมีแผนการและกระทำต่อเนื่องกันไปเพื่อที่จะสร้างหรือให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนเพื่อให้สถาบันและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สถาบันดำเนินงานไปได้ดีตรงความมุ่งหมาย

อัญชติ พิมพ์พจน์ (2553 : 53) ให้ความหมายการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง ภารกิจที่จะต้องศึกษาชุมชนและรู้จักชุมชนได้โดยละเอียดเพื่อวางแผนในการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่นการสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าพบปะกับประชาชนในชุมชน หรือการเข้าร่วมงานในชุมชนและเชิญชุมชนมามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2555 : 2) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง เป็นการติดต่อสื่อสารจากองค์กรไปสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับฟังความคิดเห็นและประชมติจากสาธารณชนที่มีต่อองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อถือ ภาพลักษณ์ ความรู้ และแก้ไขข้อผิดพลาดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สามารถจัดข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้เรียน ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษา สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชน สามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ สามารถสร้างกิจกรรมเพื่อ

พัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สามารถระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา

6. ด้านการบริหารกิจการนักเรียน / นักศึกษา

งานด้านกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษาในสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญยิ่งที่ผู้เป็นผู้บริหารมืออาชีพสามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน สามารถส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ ได้มีผู้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน / นักศึกษา ไว้หลายท่าน ดังนี้

นงเยาว์ กัลยาลักษณ์ (2541 : 11) ได้สรุปความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดดำเนินงานกิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยมีความคิดไตร่ตรองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้อยู่เสมอ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

พิชัย เสงี่ยมจิต (2542 : 60 - 61) ได้ให้ความหมายกิจการนักเรียน / นักศึกษา หมายถึง กิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษาในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนปกติ ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่นักเรียน / นักศึกษาจะเข้าเรียน ระหว่างเรียน จนกระทั่งออกจากสถานศึกษา

ชาญวิทย์ โสภิตะชา (2546 : 11) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติและมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของเขาเองทั้งในขณะที่มีชีวิตในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

สุรศักดิ์ สุทธิศรี (2550 : 15) กิจการนักเรียน / นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ บริการ สวัสดิการ การปกครองและกิจการนักเรียนนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : 56) ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน / นักศึกษา หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตรู้จักตนเองนำความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างถูกต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารกิจการนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารกิจการนักเรียน / นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติที่เกี่ยวข้องกับการบริการ สวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มีการจัดโภชนาการและสุขภาพที่ถูกต้องสุขลักษณะและเพียงพอ ตลอดจนมีแผนงาน โครงการการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นส่งเสริมด้านทักษะ คุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

7. ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

กระทรวงศึกษาธิการสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาระบบเทคโนโลยีการศึกษา และเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันและเข้าถึงการเรียนรู้โดยยึดหลักการสร้างชาติสร้างคนและสร้างงาน มีปัญหาเป็นทุนในการสร้างงานและสร้างรายได้ พร้อมทั้งได้กำหนดนโยบายเร่งรัดในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ ICT เพื่อการศึกษาในการพัฒนานักเรียน นักศึกษาและสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายของสารสนเทศทางการศึกษาไว้ดังนี้

สุชาติ กิระนันท์ (2541 : 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีทุกด้านที่เข้ามาร่วมกันในกระบวนการจัดเก็บ สร้างและสื่อสารสนเทศ ซึ่งเป็นทั้งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูล ระบบประยุกต์สารสนเทศต่าง ๆ การสื่อสาร โทรคมนาคมและระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างสารสนเทศและการนำสารสนเทศไปใช้งาน

วาสนา สุขกระสานติ (2542 : 6) เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ และระบบงานที่ช่วยให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ โดยรวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากจะหมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์โทรคมนาคมต่าง ๆ รวมทั้งซอฟต์แวร์แบบสำเร็จรูปและแบบพัฒนาขึ้นเพื่อใช้งานเฉพาะด้าน นอกจากนี้ยังรวมถึง

กระบวนการในการนำอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ มาใช้งานเพื่อรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผลและ
แสดงผลลัพธ์เป็นสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้
ถูกระทำให้มีสัมพันธ์หรือความหมายในการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การเก็บข้อมูล การขายรายวัน
แล้วนำการประมวลผล เพื่อหาว่าสินค้าใดมียอดขายสูงที่สุด เพื่อจัดทำแผนการขายในเดือนต่อไป
ซึ่งสารสนเทศมีประโยชน์คือ ให้ความรู้ทำให้เกิดความคิดและความเข้าใจทำให้เห็นสภาพของ
ปัญหาสภาพการเปลี่ยนแปลงว่าก้าวหน้าหรือตกต่ำสามารถประเมินค่าได้

มนตรี ดวงจิโน (2546 : 1) ได้ให้ความหมายสารสนเทศ หมายถึง ความรู้หรือข้อมูล
และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้รับการประมวลแล้ว และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

เอลลิงตัน และ แฮร์รี่ (Ellington & Harris, 1986 : 1) เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง
เป็นการรับการประมวลผล และการแจกจ่ายสารสนเทศในรูปแบบเสียง ภาพ เนื้อหาที่เป็นข้อความ
ตัวเลข โดยระบบพื้นฐานหลักการไมโครอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับคอมพิวเตอร์ และระบบ
โทรคมนาคม

อัญชติ พิมพ์พจน์ (2553 : 60) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง
การประยุกต์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาจัดการข้อมูลให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้
ประกอบด้วย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งมีความจำเป็นต่อ
กระบวนการดำเนินงานสารสนเทศ เริ่มตั้งแต่การแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ การประมวลผล
การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยน การเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง
แม่นยำ รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถเชื่อมต่อสารสนเทศถึงกันได้

กล่าวโดยสรุป เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์
อย่างมีระบบเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน แก้ไขปัญหา และพัฒนาการศึกษา
ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มีความหมายไม่เพียงแต่เป็น
วิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังรวมหมายถึงวิทยาศาสตร์ทางจิตวิทยา และศาสตร์ใน
การบริหารงานครอบคลุมทั้งด้านบริหารวิชาการและบริการในการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามา
ปรับปรุงประสิทธิภาพในการศึกษา

8. ด้านการวิจัยทางการศึกษา

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะและการทำงานวิจัย การประยุกต์การตระหนักถึง เป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลง โรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลง หรือสะท้อนผลการทำงาน
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ไขปัญหา
5. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิภาพ
6. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

กรมวิชาการ (2545 : 4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีความหมายที่สำคัญ คือ

1. บูรณาการการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
2. การวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้ง ๆ ไป ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษา เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเฉพาะชั้น
3. การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ และการดัดแปลงอุปกรณ์ประเภทอื่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ชัยพจน์ รักราม (2545 : 25) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้า เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียน การสอนที่ครูรับผิดชอบอย่างมีระบบ ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากความอยากรู้ และหากลวิธี ในการหาคำตอบโดยใช้วิธีการสังเกต จดบันทึก และวิเคราะห์จนได้ข้อมูลที่สรุปอย่างมีเหตุผล ที่ยืนยันได้ว่าเป็นปัญหาจริงเพื่อนำมาดำเนินการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียน การสอนให้นักเรียนมีคุณภาพมาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 11) ได้สรุปการวิจัยไว้ว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการ ค้นคว้าหาความรู้ที่เชื่อถือได้มีลักษณะดังนี้ 1) เป็นกระบวนการที่มีระบบ แบบแผน 2) มีจุดมุ่งหมาย ที่แน่นอนและชัดเจน 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างรอบคอบไม่ลำเอียง 4) มีหลักเหตุผล และ 5) บันทึก และรายงานออกมาอย่างระมัดระวัง

จริยา เสถบุตร (2546 : 4) ได้สรุปความหมายของการวิจัยว่า การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าความรู้ที่มีระบบและแบบแผน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเกิด ประโยชน์แก่มนุษย์ โดยอาศัยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับในแต่ละสาขาวิชา

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1072) ได้ให้ความหมายของ การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา

สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร (2547 : 12) ได้ให้ความหมายการวิจัย ทางการศึกษา หมายถึง เป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่งซึ่งโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นการวิจัยทาง ด้านสังคมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดก็ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็น จุดมุ่งหมายปลายทางของหลักสูตรการศึกษา ด้วยการศึกษาค้นคว้าหรือทดลองหาข้อมูลความรู้หรือ องค์ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้จัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือสามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงและได้ประสิทธิผล เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

อัญชลี พิมพิพันธ์ (2553 : 66) ได้ให้ความหมายการวิจัยทางการศึกษา หมายถึง การหา ความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่และการดัดแปลงอุปกรณ์ประเภทอื่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ที่ยั่งยืนและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

กล่าวโดยสรุป การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการการค้นคว้าทดลองสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ได้ความรู้และการแก้ไขอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการศึกษาที่นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพื่อการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาของการจัดการศึกษา การสนับสนุนการจัดการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

9. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

การแสดงบทบาทด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นบทบาทที่สำคัญมากของผู้บริหารที่แตกต่างและจำเพาะเจาะจงไปจากผู้บริหารอื่น ๆ การเป็นผู้บริหารที่ดีควรมีบทบาทการเป็นผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม คือการมีระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัย เป็นตัวชี้วัดเบื้องต้นว่าผู้บริหารจะสามารถบริหารงานใด ๆ ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพได้ มีผู้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม จริยธรรม ไว้หลายท่าน ดังนี้

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ยุตโต) (2540 : 14) ได้กล่าวว่าคุณธรรมเป็นภาพของจิตใจกล่าวคือ คุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ตั้งงามให้เป็นจิตใจที่สูงประณีตและประเสริฐ เช่น เมตตา คือความรักปรารถนาดี เป็นมิตร อยากให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา คือความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่นมีความสุข มุทิตา คือความพลอยยินดีพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ประสบความสำเร็จมีความสุขหรือก้าวหน้าในการทำสิ่งที่ตั้งงาม อุเบกขา คือการวางตัววางใจเป็นกลาง เพื่อรักษาธรรมเมื่อผู้อื่นควรจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของเขาตามเหตุและผล

อัญชลี โพธิ์ทอง และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2552 : 35) ได้กล่าวว่าคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร หมายถึง คุณธรรมหรือมีธรรมะประจำใจสำหรับผู้บริหาร ซึ่งเป็นเครื่องหมายสำหรับกำกับความประพฤติ เรียกว่าพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา คือความรักใคร่ ปรารถนาให้เป็นสุข กรุณา คือความสงสารคิดให้ช่วยพ้นทุกข์ มุทิตา คือความยินดีเมื่อผู้อื่นเป็นสุข และอุเบกขา คือความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณา เห็นด้วยปัญญา เทียงธรรมไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง ผู้บริหารนอกจากจะมีธรรมะประจำตนแล้วต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารด้วย เพราะการเป็นแบบอย่างที่ดีบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนที่เห็นความสำคัญของคุณธรรมมาเป็นหลักในการบริหารนั้น จะเป็นที่ยอมรับนับถือเคารพยกย่องแก่ผู้ร่วมงานและคนทั่วไป ทำให้ผู้ร่วมงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การบริหารงานของโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นผู้ร่วมงานในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โรงเรียนมีความมั่นคง ทำให้โรงเรียนได้รับการไว้วางใจจากชุมชนในการจัดการศึกษา

เทอด ญาณวชิโร (2553 : 23) คุณธรรม คือ ความตั้งงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจมี ความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และเป็นสุภาพชน จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบชั่วดี เกรงกลัวต่อการทำความชั่วโดยประการต่าง ๆ เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดีและคิดแต่สิ่งที่ดีจึงได้ชื่อว่า เป็นผู้มอบคุณธรรม

อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : 72) ได้ให้ความหมายคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความสำนึกอันดีงาม ธรรมชาติอันดีงาม หรือสภาพของความดีที่มีอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการไตร่ตรองด้วยเหตุผลผ่านประสบการณ์จากการกระทำมีคุณประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

จรวายพร ธรณินทร์ (2554 : 2) จริยธรรม จริย + ธรรมะ คือความเป็นผู้มีจิตใจสะอาด บริสุทธิ์ เสียสละหรือประพฤติดีจากความประพฤติที่เป็นธรรมชาติเกิดจากคุณธรรมในตัวเอง ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมรวมสรุปว่าเป็นข้อควรประพฤติปฏิบัติ

กล่าวโดยสรุป คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การเป็นผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริง เป็นผู้มีความรู้สึกในด้านที่อยู่ตลอดเวลาคือมี คุณธรรม อยู่ในจิตใจที่แสดงออกมาทั้งทางกายและ วาจา และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ มีดังนี้

กชกร มีมกระโทก (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพยุค ปฏิรูปการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2540 ในทัศนะผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 - 4 ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพยุคปฏิรูปการศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2540 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บุญเพ็ง พิลาถ้ำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติของผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อคุณสมบัติของ ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าต่ำ คือ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ และด้านความรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารที่มี

ประสบการณ์ในการบริหารแตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิรักษ์ ทองจรัส (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 322 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะทางวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีทักษะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05

ประสิทธิ์ ชูณิกากอน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพที่ชุมชนต้องการ ในเขตพื้นที่ศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกกลุ่ม โดยมีความต้องการด้านคุณลักษณะเฉพาะความสามารถและทักษะเฉพาะตัวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐาน และคุณลักษณะเชิงบูรณาการส่วนเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีความต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มอาชีพข้าราชการ / ผู้ได้รับเงินเดือนจากรัฐและกลุ่มลูกจ้างและกรรมกร มีความต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ ส่วนประชาชนที่วุฒิการศึกษาต่างกันต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไปมีความต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพมากกว่าประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ส่วนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความต้องการคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพมากกว่าประชาชนในกลุ่มอื่น

ไพโรศาส แสนยศบุญเรือง (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อจะเห็นว่าทุกข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก

ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวมการปฏิบัติสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่าทุกข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก โดยด้านการกำหนดนโยบายมุ่งสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การศึกษาระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก และด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ระดับสูง

พรพิมล นิยมพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รังสิทธิ มังกละคีรี และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน และด้านคุณลักษณะเฉพาะความสามารถ และทักษะเฉพาะตัว เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ และ โรงเรียน

ขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

จิราวรรณ โทหนา (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีความเป็นมืออาชีพอโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ข้าราชการที่ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ชนาภัทร เกิดประกอบ (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นด้วยว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองมีคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านบุคลิกภาพที่ดี ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นด้วยว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง มีคุณภาพงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการนิเทศภายใน และด้านหลักสูตร คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 33

พระประสิทธิ์ วิชโย (แก่นชา) (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เหมรัฐ อินสุข นิรุตติ ครูฯหลวง และสมชาติ บุญมัติ (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดระบบงาน ด้านวิชาการ ด้านบริหารจัดการ ด้านสังคมและ ชุมชน ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมจาก การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่ากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มครู และกลุ่มคณะกรรมการ สถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมือ อาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวม

พบว่า ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดระบบงาน ด้านวิชาการ ด้านบริหารจัดการ ด้านสังคมและชุมชน และ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา

ประทวน บุญรักษา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของนักบริหาร การศึกษามืออาชีพผู้บริหารมืออาชีพ พบว่า ผู้บริหารมืออาชีพนอกจากจะมีคุณสมบัติเหมือนกับ ผู้บริหารทั่วไปแล้วยังมีคุณสมบัติเฉพาะที่เป็นมืออาชีพอีกต่างหาก คุณสมบัติทั่วไปได้แก่

- 1) มีความรับผิดชอบสูง 2) มีความขยันหมั่นเพียร 3) มีความอดสาเห 4) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 5) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 6) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 7) มีทักษะในการวินิจฉัยสั่งการ
- 8) มีการรักษาระเบียบวินัยที่ดี 9) ตรงต่อเวลา 10) มีบุคลิกภาพที่ดี 11) การศึกษาดี
- และ 12) มีประสบการณ์สูง ยังมีคุณสมบัติที่นอกเหนือจากผู้บริหารทั่วไป

พรศรี ฉิมแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาความเป็นมืออาชีพสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกันในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษามีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้ 1) โรงเรียนที่จะพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความพร้อมในทุกด้านนั้น ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทที่สุด ถ้าผู้บริหารสนใจ คอยนิเทศติดตามในบรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตรครูและบุคลากรจะมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน งานโรงเรียนก็จะขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ 2) ผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การบริหาร โรงเรียนประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความตระหนักในการส่งเสริมสนับสนุน ร่วมคิดร่วมทำ นิเทศงาน ติดตามกำกับดูแลให้ขวัญกำลังใจ กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน กระจายการทำงานอย่างทั่วถึงเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำให้ทุกคนเกิดความร่วมมือทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่องสามารถร่วมงานกับบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า

1) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 9 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และผู้ร่วมงาน จำแนกตามสถานภาพ และปีที่สำเร็จการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามหน่วยงานที่สังกัดพบว่า ด้านบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และด้านคุณธรรม จริยธรรม ของมหาบัณฑิตในสถานศึกษาของรัฐมีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพมากกว่าในสถานศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติศักดิ์ ศรีพารา (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนาบุคลากรและ 3) ภาวะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ทุกด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านประสิทธิผลของการบริหาร รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมการบริหาร และด้านความพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามลำดับ

ชนิด ปูนประ โคน (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 32 ใน 4 ด้าน คือการบริหารที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษากิจการบริการเปลี่ยนแปลง และการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม เพื่อเปรียบเทียบความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวม รายด้าน และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายข้อเรื่องมีการจัดเวทีสาธารณะ ได้แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ด้านการสร้างเครือข่าย

และการมีส่วนร่วม อยู่ระดับปานกลาง 2) ความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน ไม่แตกต่างกัน 3) ความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมและด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 4) ความเป็นนักบริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ปัญหาสำคัญคืองบประมาณในการพัฒนามีจำนวนจำกัด ชุมชนมีบทบาทในกิจกรรมของสถานศึกษาน้อย การบริหารงานบุคคลไม่ดีเท่าที่ควร ผู้บริหารขาดความโปร่งใสในการบริหารงาน และมีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรจัดระบบงานและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษา และควรพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

งานวิจัยต่างประเทศ มีดังนี้

อีสตัน (Easton. 1974 : 6894 - 6895) ได้วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณบดีมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ในรัฐเซาท์อีสเทอร์น โดยใช้กลุ่มประชากรคือคณบดี 58 คน สอบถามคณบดีโดยใช้แบบสอบถาม 39 คน และใช้การสัมภาษณ์ 19 คน สอบถามเกี่ยวกับบุคลิกและความสามารถพื้นฐาน หน้าที่ความสัมพันธ์กับอธิการบดี และหัวหน้าแผนกวิชา หน้าที่ในการบริหารกับคุณสมบัติการบริหาร และคุณลักษณะความสามารถของคณบดี จะนำไปสู่ความสำเร็จดังนี้ ความสามารถในการทำงานกับประชาชน การได้รับความเคารพและความไว้วางใจจากคณาจารย์ ความสามารถในการจัดองค์การ ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดริเริ่ม ความสามารถทางการศึกษาและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องและความรู้ทั่วไป

เมย์ตัน (Mayton. 1980 : 565 - A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ในรัฐอลาบามา ผลการวิจัยนี้ระบุให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์สูงย่อมมีความเข้าใจในกระบวนการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในระดับสูง และเป็นผลย้อนให้เห็นว่า ประสบการณ์ของผู้บริหาร โรงเรียนเป็นส่วนเสริมสร้างทักษะมนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร การศึกษา อันมีผลให้การดำเนินงานทางการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วและรัดกุม

บาส (Bass, 1981 : 65 - 66) ได้ศึกษา ผลงานวิจัย ของสต็อกคิลล์เกี่ยวกับบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของผู้บริหาร ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) บุคลิกภาพและพฤติกรรม จากผลการวิจัย มากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้เป็น มีเขาวนปัญญาดี มีนิสัยรักการศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัย และกว้างขวาง ชอบกิจกรรม และงานสังคม มีมารยาทสังคมดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี 2) บุคลิกลักษณะของผู้บริหารที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่องพบว่า ผู้บริหาร จะมีบุคลิกลักษณะ ดังนี้ คือ มีความสามารถในการเข้าสังคม รู้จิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาททางสังคมดี มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อปัญหาหอบด้าน โดยไม่เสียกำลังใจ รู้หลักและวิธีทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเสริมคุณค่าของตนให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความสามารถในการคาดการณ์ข้างหน้าได้ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะในการทำงานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นผู้มีความสามารถในการพูดและสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้บริหาร คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจมีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุดในอาชีพการงาน มีความร่วมมือกับผู้อื่นและมีความสามารถในทางกีฬา

สต็อกคิลล์ (Stogdill, 1981 : 62 - 63) ได้วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน พบว่า มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ มีสติปัญญาดี มีความเป็นนักวิชาการ มีความผูกพันกับหน้าที่ความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมทางสังคม เป็นผู้มีความฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมานะอดทนไม่ท้อถอย มีวิธีการที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความตื่นตัว สายตาวามองกว้างไกล และรู้สถานการณ์ ให้ความร่วมมือ มีความเด่นดังเป็นที่นิยมชมชื่น มีความสามารถในการปรับปรุงงาน มีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร

ฮัฟฟีนส์ (Huffines, 1984 : 705) ได้วิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบแท็กซี่ไซโนมิคซ์ เพื่อการเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารที่สามารถนำสภาพแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการบริหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารจะต้องศึกษาสภาพแวดล้อม โดยต้องคำนึงถึงภารกิจที่ต้องปฏิบัติตลอดจนปฏิบัติสัมพันธ์กับสังคม

อีเกอร์ (Eager, 1987 : 8 - A) ได้ศึกษาถึงกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ผลการวิจัยพบว่า

กลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่ 1) การแสดงให้เห็นว่ามีความสนใจต่อนักเรียน 2) การภูมิใจในโรงเรียนและความสำเร็จของนักเรียน 3) การให้โปรแกรมการเรียนที่มีคุณภาพต่อนักเรียน 4) มีความเชื่อว่าเราเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล 5) แสดงความสนใจในนักเรียนแต่ละคน 6) ฟังความคิดเห็นของนักเรียน 7) จัดหลักสูตรที่สนองต่อวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 8) มีการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน 9) พัฒนาโปรแกรมการเรียนที่นักเรียนพอใจ 10) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 11) มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองถึงความก้าวหน้าของนักเรียน และ 12) แจงให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่เขาควรประพฤติ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีการผลิตผลงานที่โดดเด่นมีความรับผิดชอบ พร้อมทั้งจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน / นักศึกษา ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษาและด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริหาร ต่อผู้ร่วมงาน ต่อผู้เรียนและสถานศึกษา